

Aspecten van de Thematische Filatelie

Door Pim van den Bold

HET DEELNEMEN AAN TENTOONSTELLINGEN (3)

Door Pim van den Bold

Ik waarschuw u van tevoren, het is deze keer gortdruge kost die ik u voorschotel. Het gaat namelijk over de voorwaarden waaraan men moet voldoen en de regeltjes die van toepassing zijn als u wilt deelnemen aan tentoonstellingen. Er worden nogal eens vragen gesteld over deze materie, dus is er toch wel belangstelling voor. Dat is ook logisch, want alle tentoonstellers hebben ermee te maken.

Als u niet van plan bent te gaan tentoonstellen, hoeft u zich er niet mee te vervelen, omdat er deze keer toch geen tips in staan om uw verzameling te verbeteren.

Enkele afkortingen vooraf:

NVTF, JFN, Bond, FEPA en FIP

Als u de bovenstaande aanduidingen aantreft, bedoel ik er het volgende mee.

NVTF: onze eigen onvolprezen Nederlandse Vereniging voor Thematische Filatelie;

JFN: Stichting voor het Filatelistisch Jeugdwerk in Nederland;

Bond: de Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen (tenzij duidelijk is, dat een andere landsbond wordt bedoeld);

FEPA: Federation of European Philatelic Associations. (De Bond is lid van de FEPA);

FIP: Fédération Internationale de Philatélie. (De Bond is lid van de FIP).

Reglementen

Voor Nederlandse tentoonstellingen baseer ik me op het 'Bondstentoonstellingsreglement 2006'.

Inzenders naar internationale tentoonstellingen krijgen behalve met de specifieke reglementen voor die ene tentoonstelling ook nog te maken met algemene internationale reglementen waar ik hier niet op inga.

Voor tentoonstellingen die uitsluitend georganiseerd worden voor jeugdige inzenders, geldt het reglement van JFN. Ook dat behandel ik hier niet.

Het onderstaande gaat deze keer dus uitdrukkelijk niet om de inhoudelijke eisen die aan inzendingen worden gesteld om een beetje behoorlijk voor de dag te komen bij de jurering. Het onderwerp valt natuurlijk niet echt onder 'Aspecten van de thematische filatelie', maar laat ik me er maar uit redden door te stellen dat het wel tot de aspecten behoort waarmee de tentoonstellende thematische filatelist te maken krijgt.

Lidmaatschap

De eerste voorwaarde om als inzender te mogen deelnemen aan een tentoonstelling, is dat u lid bent van een bij de Bond aangesloten vereniging. Als lid van de NVTF zit u dus goed, want die is uiteraard bij de Bond aangesloten. Leden van de NVTF met een andere nationaliteit (bijvoorbeeld Belgen of Duitsers) kunnen op

grond van dit lidmaatschap ook deelnemen aan Nederlandse tentoonstellingen.

Leden van buitenlandse verenigingen, die (als vereniging) zijn aangesloten bij een bij de FIP aangesloten landelijke Bond, kunnen zonder meer in Nederland deelnemen als de Bond dat met die landen in een overeenkomst heeft geregeld. Is dat laatste niet het geval, dan is deelname toch mogelijk indien het Bondsbestuur dit na aanvraag heeft goedgekeurd.

Voor de jeugd geldt dat de inzender lid moet zijn van een vereniging die is aangesloten bij JFN.

Klassen

Een tentoonstelling kan zowel een wedstrijdklasse als een propagandaklasse omvatten. In de propagandaklasse nemen de inzenders deel, die niet gejureerd willen worden. Ze ontvangen geen beoordelingslijst en geen bekroning. Wel is het soms mogelijk om wat adviezen te krijgen van aanwezige juryleden. Bestaat een tentoonstelling alleen uit inzenders in de propagandaklasse, dan spreken we van een 'propagandatentoonstelling'.

De wedstrijdklasse is ingedeeld in verschillende onderdelen, die we ook weer 'klassen' noemen.

Nederlandse tentoonstellingen kennen de volgende klassen.

- Traditionele filatelie: a) tot circa 1900, b) circa 1900 tot circa 1945, c) na circa 1945;
- Postgeschiedenis;
- Thematische filatelie;
- Aërofilatelie (luchtpost);
- Astrofilatelie;
- Fiscale filatelie;
- Postwaardestukken;
- Maximafilie;
- Een- en tweekaderinzendingen;
- Open klasse;
- Verzamelingen op voordrukalbums (alleen in categorie 3);
- Catalogusverzamelingen (alleen in categorie 3);
- Literatuur;
- Jeugdinzendingen.

De een- en tweekaderinzendingen zijn op hun beurt verdeeld in de volgende klassen.

- Traditionele filatelie;
- Thematische filatelie;
- Postgeschiedenis;
- Luchtpost;
- Postwaardestukken;
- Fiscale filatelie;
- Astrofilatelie;
- Maximafilie.

Categorieën

Terwijl het bij de klassen gaat om de soort inzendingen, gaat het bij de categorieën om de 'hoogte' van de

tentoonstelling. We onderscheiden van laag naar hoog achtereenvolgens: categorie 3, 2, 1 en internationaal. Categorie 1 wordt vaak ook 'Nationaal' genoemd.

Toelatingseisen

Om toegelaten te kunnen worden tot bepaalde categorieën, worden eisen gesteld ten aanzien van reeds eerder behaalde resultaten. Dit geldt alleen voor wedstrijdklassen. Aan inzendingen in de propagandaklasse worden geen eisen gesteld ten aanzien van eerdere bekroningen.

Toelating tot categorie 3

Categorie 3 is het laagste niveau waarop men begint. Er is dus nog geen gelegenheid geweest om al bepaalde resultaten te hebben behaald en dergelijke eisen worden daarom ook niet gesteld. Dat betekent niet dat er totaal geen gelegenheid is geweest om de eerste pogingen eens te laten toetsen, voordat men naar een tentoonstelling van categorie 3 gaat. Die mogelijkheden zijn er bijvoorbeeld in cursus- of in verenigingsverband.

Toelating tot categorie 2

Om met een bepaalde inzending aan een categorie-2-tentoonstelling te kunnen deelnemen, moeten daarmee eerder op een categorie-3-tentoonstelling tenminste 65 (van de maximaal te behalen 100) punten zijn behaald. Let wel, deze eis geldt per inzending en niet per inzender.

Een inzending mag in de een- of tweekaderklasse van categorie 2 worden ingezonden, zonder eerst in de categorie 3 te hebben deelgenomen of zonder daar een bepaald aantal punten te hebben behaald.

Literatuurinzendingen kunnen zonder dat voorvereisten worden gesteld, deelnemen in categorie 2.

Toelating tot categorie 1

De normale eis die gesteld wordt om toegelaten te worden op een categorie-1-tentoonstelling, is dat deze inzending tenminste 70 punten moet hebben behaald in categorie 2.

Er zijn echter ook nog enkele andere mogelijkheden. Een verzameling die al eerder internationaal is tentoongesteld, wordt ook toegelaten in categorie 1. Om teleurstelling te voorkomen: hier is bedoeld dat de inzending al heeft deelgenomen aan een FIP- of FEPA-tentoonstelling. Niet bedoeld is: een andere eerdere deelname in het buitenland.

Een inzending die al eerder 70 punten heeft behaald op een categorie-1-tentoonstelling, mag daar blijven deelnemen.

Wordt aan geen van deze eisen voldaan, dan geldt voor bijzondere gevallen nog dat de Commissarissen Evenementen en/of Juryzaken in onderling overleg ontheffing kunnen verlenen.

Een een- of tweekaderinzending' mag in categorie 1 worden ingezonden, als deze in categorie 3 of 2 tenminste 27 (van de maximaal te behalen 40) punten heeft behaald.

Literatuurinzendingen kunnen zonder dat voorvereisten worden gesteld, deelnemen in categorie 1.

Toelating tot internationale tentoonstellingen.

Om aan een internationale tentoonstelling te kunnen deelnemen, moet de inzending op categorie-1-niveau tenminste 75 punten hebben behaald.

Om met een een- of tweekaderinzending internationaal te mogen meedoen, moeten op een categorie-1-tentoonstelling tenminste 34 punten zijn behaald.

Voor literatuurinzendingen worden geen eisen gesteld ten aanzien van eerder behaalde resultaten.

Het is niet mogelijk om zich voor internationale tentoonstellingen aan te melden voor de propagandaklasse.

'Houdbaarheidsdatum'

U moet er wel rekening mee houden dat de misschien zo moeizaam verworven kwalificaties ook weer verloren kunnen gaan. Als het voldoen aan de toelatingseisen voor de volgende ronde namelijk meer dan 10 jaar geleden heeft plaatsgevonden, is de geldigheidsduur verstreken en moet u opnieuw beginnen.

Aantal kaders

Als iemand wil gaan deelnemen aan tentoonstellingen, moet het gewenste aantal kaders worden opgegeven. Een kader is het oppervlak, waarop een bepaald aantal bladen kan worden bevestigd. Hoeveel bladen dat zijn, hangt dus zowel af van het formaat van de kaders als van de bladen.

Op een Nederlands kader kan men ongeveer 98 bij 98 cm benutten. De meeste van die kaders worden in de praktijk gevuld met 3 rijen bladen onder elkaar, met in iedere rij 4 bladen naast elkaar, dus in totaal 12 bladen van ongeveer A4-formaat (dit is ongeveer 29,7 cm hoog en 21,0 cm breed).

Internationaal gaat men ervan uit, dat in een kader 16 bladen (van ongeveer A4-formaat) worden ondergebracht. Wie een kader vult met 12 bladen van dat formaat, voldoet internationaal niet aan de eisen. Dan moet men verder nog rekening houden met het feit dat het ook internationaal verplicht is om ieder blad in een kunststof beschermhoes te steken, waardoor een blad nog wat meer hoogte krijgt. De kaders op internationale tentoonstellingen kunnen nogal in formaat verschillen en bovendien zijn de bevestigingsstrippen waar de bladen op rusten, niet steeds volledig naar eigen

wens te verplaatsen. Ik heb (door ervaring wijs geworden) de hoogte van mijn bladen dan ook teruggebracht tot 27,6 cm. (exclusief hoes), nadat ik enkele malen had mogen constateren dat mijn bladen op zeer hinderlijke wijze, elkaar overlappend, waren opgehangen. Daardoor waren de teksten onderaan een blad onleesbaar geworden, omdat het blad eronder hier overheen was gemonteerd.

In de informatiebulletins die voor internationale tentoonstellingen worden uitgegeven, staan altijd de afmetingen van de kaders vermeld. Wie met afwijkende bladformaten werkt, zal dus zelf moeten gaan rekenen.

Sommige personen spreken hardnekkig van kavels, als ze kaders bedoelen. Een kavel is de eenheid waarop men bij een veiling kan bieden. Kavel nummer 2500 kan zowel bestaan uit één postzegel, een serie of een verzameling in tientallen albums. Maar dit terzijde.

Ik zal nu ingaan op het minimum aantal kaders dat men moet en het maximum dat men mag vullen.

Een- en tweekaderinzendingen

Voor alle categorieën geldt dat u de keuze hebt tussen 1 of 2 kaders.

Categorie 3

Om voor jurering in aanmerking te komen, geldt dat het minimum aantal kaders 2 moet zijn en het maximum aantal 6.

Categorie 2

Het minimum aantal kaders is 3, het maximum aantal is 7, als men voor jurering in aanmerking wil komen.

Categorie 1

Voor jurering geldt hier, dat het minimum aantal kaders 4 moet zijn en het maximum aantal 8.

Voor alle drie de categorieën is er voor jeugdzendingen en voor de Open Klasse, geen minimum aantal kaders. Het spreekt vanzelf dat voor de een- en tweekaderinzending volstaan kan worden met 1, resp. 2 kader(s).

Internationaal

Iedereen begint internationaal met 5 kaders, waarin - zoals ik al schreef - per kader 16 bladen van ongeveer A4-formaat, dus 80 bladen. Is er internationaal een bepaalde bekroning behaald, dan kan het aantal kaders toenemen tot maximaal 8.

Bekroningen

Een- en tweekaderinzendingen

In Nederland geldt voor alle categorieën dat maximaal 40 punten kunnen worden behaald. Als bekroning zijn er drie soorten spelden.

34 t/m 40 punten: een 'diamanten' speld;

27 t/m 33 punten: een 'robijnen' speld;

20 t/m 26 punten: een 'smaragden' speld.

Ik heb de namen van de bekroningen maar tussen aanhalingstekens gezet, om te voorkomen dat te grote optimisten onder u zouden denken met echte edelstenen naar huis te gaan.

Iedereen kan slechts éénmaal een bepaalde speld ontvangen, ongeacht het aantal inzendingen en bekroningen.

Bekroning	Internationaal	Cat. 1	Cat. 2	Cat. 3	
Groot goud	95	90	--	--	
Goud	90	85	80	75	
Groot Vermeil	85	80	75	70	
Vermeil	80	75	70	65	
Groot zilver	75	70	65	60	
Zilver	70	65	60	55	
Verzilverd brons	65	60	55	50	
Bron	60	55	45	40	
Diploma	t/m	59 t/m	54 t/m	44 t/m	39

Overige klassen

Voor de overige klassen geldt een koppeling van een bekroning aan een bepaald aantal te behalen punten. Hoe hoger de tentoonstellingscategorie, hoe meer punten men moet behalen om een bepaalde bekroning te krijgen. Hoe dat precies zit, valt af te leiden uit onderstaande tabel. Internationaal krijgt men meestal een echte medaille.

Er wordt nogal eens geklaagd over lage puntenaantallen. Maar zou u op veel andere plaatsen met het schoolcijfer 4 al een bronzen medaille halen (zoals in categorie 3) en met net een 6 een zilveren medaille (cat. 2)? Reken u niet rijk aan al dat goud en zilver! Internationaal is een gouden medaille van een ander metaal, met een heel klein gouden inlegstukje. Voor de categorieën 1, 2 en 3 krijgt men meestal een papieren diploma waar een aanduiding als 'groot zilver' op vermeld staat.

Limitering deelname

We zagen reeds dat er minimeisen gesteld kunnen worden om in bepaalde categorieën te kunnen meedoen. Er is echter ook een soort omgekeerde regeling van toepassing. Men kan namelijk ook te goed worden om nog mee te mogen doen in de competitie van een bepaalde categorie.

Een- en tweekaderinzendingen

Heeft een verzameling diamant behaald, dan kan in dezelfde categorie niet meer worden meegedaan in competitieverband.

Categorie 3

Als een inzending in categorie 3 twee maal de hoogste bekroning heeft behaald, kan deze alleen nog maar zonder beoordeling meedoen. Hetzelfde is het geval indien een inzending reeds in de categorieën 2 of 1 één maal de hoogste bekroning heeft behaald.

Categorie 2

Als een inzending in categorie 2 twee maal de hoogste bekroning heeft behaald, kan deze alleen nog maar zonder beoordeling meedoen. Hetzelfde is het geval indien een inzending in categorie 1 al de hoogste bekroning heeft behaald.

Categorie 1

Als een inzending in deze categorie twee maal de hoogste bekroning heeft behaald, kan alleen nog buiten mededinging worden meegedaan.

Internationaal

Als een inzending internationaal drie maal groot goud heeft behaald, kan niet meer worden meegedaan in de competitie. Binnen tien jaar na de datum waarop voor de derde keer deze bekroning werd behaald, kan dan nog drie maal worden meegedaan in de 'Champion Class'.

Voor Nederlandse tentoonstellingen geldt dat het slechts mogelijk is om één keer per half jaar deel te nemen aan een wedstrijdtentoonstelling met dezelfde inzending in dezelfde categorie.

Naar iedere tentoonstelling mogen niet meer dan twee te jureren inzendingen (andere dan een- en twee kaderinzendingen) worden ingezonden. Daarnaast mogen maximaal twee een- en tweekaderinzendingen ter jurering worden ingezonden.

Meezenden van het plan

Bij deelname aan categorie-1- en 2-tentoonstellingen is het verplicht om bij de aanmelding een kopie van het plan mee te zenden. Voor categorie 3 wordt dit aanbevolen. Het blijft mogelijk om daarna het plan nog te wijzigen. Op het niet-meezenden van het plan staat geen sanctie, maar wel is in de juryadviescommissie van de Bond uitgesproken dat inzenders kans lopen op een lagere waardering van het plan, indien juryleden niet in staat zijn geweest, dat van tevoren in alle rust te bestuderen.

Eigendom

Een inzending moet tenminste twee jaar het persoonlijke eigendom van de inzender zijn. Bij wijze van uitzondering kan een collectie worden ingezonden die door twee personen is samengesteld, mits deze 'tijdig tevoren' is aangemeld bij de Commissaris Evenementen en/of Juryzaken.

Pseudoniem

Er mag onder pseudoniem worden ingezonden, mits de naam en adres van de inzender zijn meegedeeld aan het Organisatiecomité, de Commissaris Juryzaken en de jury.

Hoezen verplicht

Om beschadiging van de inzending te voorkomen, is het gebruik van plastic beschermhoezen verplicht.

Niet terugtrekken zonder geldige reden

Indien een inzender zich na de definitieve aanmelding terugtrekt zonder geldige reden (ter beoordeling van het filatelistisch comité van de betreffende tentoonstelling), dan sluit het Bondsbestuur de betrokkene uit van deelname aan tentoonstellingen voor een periode van twee jaar, te rekenen vanaf de eerste dag van de tentoonstelling waarvoor men zich heeft teruggetrokken.

